

**Eco-effectscan
Westmade Noord
te Monster**

**Opdrachtgever
Waterpas Civiel Adviesbureau BV
te Barendrecht**

Milieu consultancy
Watermanagement
Ruimtelijke ordening

Milieu consultancy
Watermanagement
Ruimtelijke ordening

**Eco-effectscan
Westmade Noord
te Monster**

Aqua-Terra Nova BV

Zuidweg 79
2671 MP Naaldwijk
telefoon 0174 - 625246
fax 0174 - 629744
www.aquaterranova.nl

**Opdrachtgever
Waterpas Civiel Adviesbureau BV
te Barendrecht**

Datum: 12 augustus 2019
Rapportnr.: 2181060/AQT301aFF/EvD
Status: Definitieve aangepaste rapportage

COLOFON

Titel : **Eco-effectscan Westmade Noord te Monster**

Opdrachtgever : Waterpas Civiel Adviesbureau BV
Contactpersoon : dhr. A. Beerens

Projectteam

Projectmanager : dhr. A.P. Wubben BSc
Contactpersoon : mw. M. Langstraat BSc
Auteur : mw. M. Langstraat BSc
 : mw. ir E. van Doorn
Veldwerk : mw. M. Langstraat BSc
 : mw. ir E. van Doorn
Kwaliteitsborger : mw. L.J. van der Steeg BSc

Projectnummer : **2181060**

Aqua-Terra Nova BV is lid van het Netwerk Groene Bureaus, de brancheorganisatie voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging van groene adviesbureaus.

Datum vrijgave	Status	Vrijgave auteur	Goedkeuring kwaliteitsborger
20 december 2018	Definitief		

Datum vrijgave	Status	Vrijgave auteur	Goedkeuring kwaliteitsborger
12 augustus 2019	Aangepast Definitief		

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	5
1.1	Aanleiding	5
1.2	Doelstelling	5
1.3	Leeswijzer	5
1.4	Verantwoording	5
2	METHODE.....	6
2.1	Inleiding	6
2.2	Projectbeschrijving	6
2.3	Wettelijk kader Wet natuurbescherming.....	6
2.4	Beoordeling beschermde natuurgebieden	6
2.5	Aanwezigheid beschermde planten en dieren	6
2.6	Effectbeoordeling en toetsing.....	7
3	PLANGEBIED.....	8
3.1	Ligging	8
3.2	Bestaande situatie.....	8
3.3	Beoogde situatie en activiteiten	9
3.4	Veldbezoek.....	10
4	RESULTATEN GEBIEDSBESCHERMING.....	11
4.1	Natura 2000-gebieden	11
4.2	Ecologische verbindingzones (NNN).....	13
4.3	Ecologische verbindingzones (Stedelijke Ecozone Den Haag)	13
5	RESULTATEN SOORTBESCHERMING.....	14
5.1	Vaatplanten.....	14
5.2	Vogels	14
5.3	Grondgebonden zoogdieren	15
5.4	Vleermuizen	15
5.5	Amfibieën.....	16
5.6	Reptielen.....	16
5.7	Vissen.....	16
5.8	Overige beschermde soorten	16
6	EFFECTBEOORDELING EN TOETSING	17
6.1	Gebiedsbescherming.....	17
6.2	Soortbescherming	17
6.3	Overzicht beschermde soorten	19
7	CONCLUSIES EN ADVIES.....	20
7.1	Gebiedsbescherming.....	20
7.2	Soortbescherming	20
7.3	Vervolgstappen	20
7.4	Planning.....	21
8	REFERENTIES	22
BIJLAGE 1	WETTELIJK KADER	23
BIJLAGE 2	LIGGING PLANGEBIED	25
BIJLAGE 3	BESCHERMDE NATUURGEBIEDEN	26

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Waterpas Civiel Adviesbureau is voornemens een nieuwbouwwijk te ontwikkelen genaamd 'Achter de Duinen/Westmade Noord' te Monster. De ontwikkeling maakt deel uit van het nieuwbouwproject Westlandse Zoom in de gemeente Westland. Voor de realisatie van de nieuwbouwwijk 'Achter de Duinen/Westmade Noord' met 500 woningen moeten sloop- en kapwerkzaamheden uitgevoerd worden. Voor dit project dienen onder andere de gevolgen van de ruimtelijke ingrepen op de aanwezige flora en fauna te worden weergegeven.

In 2015 heeft Aqua-Terra Nova in opdracht van Waterpas Civiel Adviesbureau een Eco-effectscan uitgevoerd van het gehele ontwikkelgebied Westlandse Zoom²³. Het plangebied 'Achter de Duinen' maakt deel uit van dit ontwikkelgebied. Vanwege de lopende ontwikkelingen en de 'houdbaarheid' van ecologische rapporten heeft Aqua-Terra Nova BV in opdracht van Waterpas Civiel Adviesbureau een actualisatie uitgevoerd van de ecologische onderzoeken met betrekking tot het plangebied 'Achter de Duinen'.

1.2 Doelstelling

De actualisatie van Eco-effectscan heeft als doel te inventariseren of het project mogelijk in strijd is met de Wet natuurbescherming of het Natuurnetwerk Nederland in de Wet ruimtelijke ordening. Hiertoe worden de effecten van de activiteiten op beschermde gebieden en soorten inzichtelijk gemaakt. Daarnaast wordt geadviseerd hoe te handelen in het kader van de natuurwetgeving. Voor de vigerende wetgeving zie bijlage 1.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt de onderzoeksmethode en het toetsingskader van de Eco-effectscan beschreven. In hoofdstuk 3 worden het project en het plangebied beschreven. Mogelijke effecten op beschermde natuurgebieden en het Nederlands Natuur Netwerk worden beschreven in hoofdstuk 4. De resultaten van de inventarisatie worden in hoofdstuk 5 beschreven. De te verwachten effecten met betrekking tot beschermde soorten worden in hoofdstuk 6 beschreven. Tot slot volgen in hoofdstuk 7 de conclusies en worden de maatregelen geadviseerd. Bronvermeldingen zijn in de tekst met een nummer aangegeven, wat naar het desbetreffende nummer in de referentielijst verwijst.

In de bijlagen wordt de natuurwetgeving toegelicht, zijn kaarten van het plangebied opgenomen en is een inventarisatielijst opgenomen met de resultaten van het locatiebezoek en de literatuurstudie.

1.4 Verantwoording

Bij ecologische veldwerkzaamheden is een volledige garantie over de afwezigheid van soorten niet te geven. Door de inzet van ter zake kundige ecologen en landelijk geaccepteerde onderzoeksmethodes wordt onze onderzoekskwaliteit gewaarborgd.

2 METHODE

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt beschreven hoe de resultaten van de voorliggende rapportage tot stand zijn gekomen. Dit hoofdstuk dient tevens als onderbouwing van de conclusies. In het kort wordt weergegeven hoe de Wet natuurbescherming in het project wordt geborgd.

2.2 Projectbeschrijving

Het project wordt beschreven aan de hand van de door de opdrachtgever verstrekte informatie. Hiertoe wordt de omvang en ligging van het plangebied beschreven in relatie tot groenstructuren in de omgeving, wordt de bestaande situatie geschetst en worden de beoogde activiteiten omschreven.

2.3 Wettelijk kader Wet natuurbescherming

Voor een uitgebreide omschrijving van de wet- en regelgeving zie bijlage 1. In de Wet natuurbescherming zijn beschermde soorten en gebieden aangewezen. Hierbij zijn beschermde soorten ingedeeld in drie regimes (respectievelijk art. 3.1, 3.5 en 3.10). Artikel 3.1-3.4 betreffen regels ter bescherming van vogels die vallen binnen het bereik van de Vogelrichtlijn, i.e. alle natuurlijk in het wild levende vogels in de Europese Unie. Artikel 3.5-3.9 betreffen regels ter bescherming van dier- en plantensoorten die strikt beschermd zijn op grond van de Habitatrichtlijn en natuurbeschermingsverdragen. Artikel 3.10-3.11 betreffen regels ter bescherming van niet onder art. 3.5 vallende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten vermeld in de bijlage bij de wet.

Alle in de Wet natuurbescherming genoemde soorten zijn strikt beschermd. De bescherming van soorten is met name gericht op instandhouding van populaties en verblijfplaatsen van individuen. Hierbij wordt het 'nee, tenzij'-principe gehanteerd. Handelingen in strijd met de verbodsbepalingen zijn per definitie verboden. Uitzonderingen voor overtreding van de verbodsbepalingen kunnen worden verleend middels vrijstellingen en ontheffingen. Tevens is de zorgplicht te allen tijde van kracht voor alle planten en dieren. Zie bijlage 1 voor de relevante verbodsbepalingen bij ruimtelijke inrichting en ontwikkelingen.

2.4 Beoordeling beschermde natuurgebieden

Op basis van provinciale en lokale kaartendatabases wordt de ligging van natuurgebieden in de omgeving van het plangebied inzichtelijk gemaakt. Het betreft gebieden uit de Wet natuurbescherming en gebieden in het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Indien dergelijke beschermde natuurgebieden binnen een straal van 5 km van het plangebied gelegen zijn of de ingreep een zodanig karakter heeft dat effecten op grotere afstand mogelijk zijn, wordt de wettelijke status beschreven. Daarnaast wordt beoordeeld of negatieve effecten op de gebieden uitgesloten kunnen worden.

Indien noodzakelijk zal bij de effectbeoordeling in het kader van het Programma Aanpak Stikstof (PAS) gebruikt worden gemaakt van het rekenmodel AERIUS Calculator. AERIUS Calculator berekent de emissie van stikstof als gevolg van economische activiteiten en de depositie op Natura 2000-gebieden.

2.5 Aanwezigheid beschermde planten en dieren

Aan de hand van een veldbezoek, verspreidingsatlassen, overige naslagwerken en lokale waarnemingen wordt een lijst samengesteld van categorie 1 en 2-soorten en vogels met jaarrond beschermde nesten welke in en in de nabije omgeving van het plangebied zijn waargenomen of potentieel aanwezig zijn. Deze lijst met soorten is een momentopname, is niet limitatief en kan aangevuld worden met beschermde soorten waarvan de aanwezigheid aannemelijk is.

Voor deze soorten wordt op basis van het verkennend locatiebezoek de geschiktheid van biotopen in het plangebied beoordeeld. De beoordeling van de aanwezigheid van beschermde planten en dieren in het plangebied resulteert in de vaststelling:

- Niet aanwezig c.q. afwezig; de soort is niet in de omgeving waargenomen of het plangebied vormt geen geschikt biotoop voor soort welke in de omgeving waargenomen is; de beoordeling van de afwezigheid wordt uitsluitend in uitzonderingen behandeld; soorten welke op de inventarisatielijst zijn opgenomen en niet worden behandeld, worden per definitie beoordeeld als niet aanwezig c.q. afwezig;

- niet uit te sluiten; de soort is in de omgeving waargenomen of kan op basis van betrouwbare bronnen* verwacht worden en het plangebied vormt geschikt biotoop voor verblijfplaatsen of andere functionele onderdelen van de leefomgeving van de soort;
- aanwezig: de soort is tijdens het locatiebezoek waargenomen of de soort is in het plangebied waargenomen op basis van betrouwbare bronnen*.

*Betrouwbare bronnen zijn minder dan 3 jaar oude gegevens van overige ter zake kundigen en de NDFF.

2.6 Effectbeoordeling en toetsing

Voor de aanwezige beschermde soorten of beschermde soorten waarvan de aanwezigheid niet uitgesloten kan worden, worden de effecten van de voorgenomen handelingen beoordeeld en getoetst aan de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming en de zorgplicht.

De toetsing is gericht op aantasting en verstoring van individuen en hun functionele leefomgeving en mogelijke effecten op nabijgelegen natuurgebieden. De toetsing is afhankelijk van de kwetsbare periode waarin handelingen een effect kunnen hebben. Vervolgens wordt beoordeeld of aantasting van individuen en hun functionele leefomgeving een effect heeft op de gunstige staat van instandhouding van de regionale of landelijke populatie.

Per soortgroep worden de handelingen getoetst aan de verbodsbepalingen en de zorgplicht. Per beschermingscategorie worden hierbij verschillende toetsingskaders gehanteerd (zie tabel 2.1).

Tabel 2.1. Toetsingskader per beschermingscategorie.

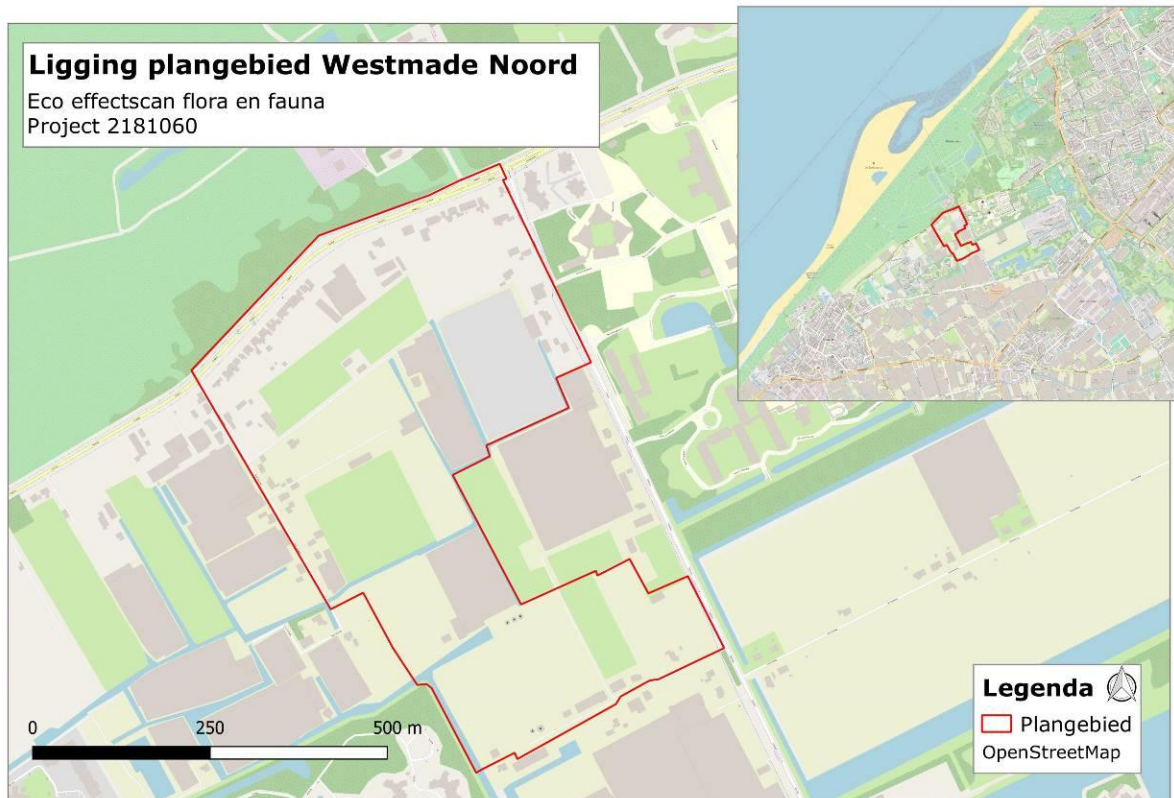
Categorie	Toetsingskader
Artikel 3.1 Artikel 3.5 (Vogelrichtlijn & Habitatrichtlijn)	Effecten dienen te allen tijde voorkomen te worden. Indien effecten op beschermde vogelsoorten niet uitgesloten kunnen worden, dient de omvang van de mogelijke effecten inzichtelijk gemaakt te worden middels vervolgonderzoek.
Artikel 3.10 (Overige beschermde soorten)	Voor handelingen in het kader van ruimtelijke inrichting en ontwikkeling geldt een vrijstelling voor overtreding van de verbodsbepalingen, mits de handelingen uitgevoerd worden conform een goedgekeurde gedragscode. Indien het niet mogelijk is om conform een gedragscode te werken, dan dient ontheffing aangevraagd te worden.
Alle planten en dieren (Zorgplicht)	In het kader van de zorgplicht dienen schadelijke effecten zoveel als redelijkerwijs verwacht kan worden voorkomen te worden, beperkt te worden of ongedaan gemaakt te worden.

3 PLANGEBIED

3.1 Ligging

Het plangebied 'Achter de Duinen/Westmade Noord' is gelegen ten noordoosten van de dorpskern van Monster. Het gebied wordt aan de noordzijde begrenst door de Haagweg, aan de oost- en zuidzijde door de Oorberlaan en aan de westzijde door Plaats Langeveld. Het plangebied 'Achter de Duinen/Westmade Noord' maakt deel uit van een deelgebied van de ontwikkeling Westlandse Zoom. 'Achter de Duinen' maakt deel uit van het deelgebied Westmade (zie figuur 3.3). In onderliggende rapportage wordt de benaming Westmade Noord gehanteerd voor het plangebied.

Het gehele plangebied 'Westmade Noord' is gelegen in de gemeente Westland, provincie Zuid-Holland. Zie figuur 3.1 en bijlage 2 voor de ligging en de begrenzing van het plangebied.

Figuur 3.1. Ligging en begrenzing van het plangebied Westmade Noord te Den Haag (rood omkaderd).

3.2 Bestaande situatie

Het plangebied betreft een voormalig kassengebied. Een groot deel van de kassen zijn in de huidige situatie verwijderd. Het terrein bestaat in de huidige situatie met name uit grasland, enkele tuinderswoningen, kassen, sloten en groene opstand. In het gebied zijn enkele kleinere bomen aanwezig.

Zie voor een impressie van het plangebied de afbeeldingen in figuur 3.2.

Figuur 3.2. Impressie van het plangebied Westmade Noord

3.3 Beoogde situatie en activiteiten

De activiteitenomschrijving is opgesteld aan de hand van plattegronden, ontwerptekeningen en de mondeling en schriftelijk door de opdrachtgever verstrekte informatie.

In het plangebied Westmade Noord vinden veel ontwikkelingen plaats. Het maakt deel uit van het nieuwbouwgebied 'Achter de Duinen'. In totaal zijn in dit gebied 500 woningen gepland. De bouw wordt gefaseerd uitgevoerd. Veel van de oude kassen in het gebied zijn reeds gesloopt. Voor de uitvoering van de werkzaamheden wordt:

- Het gebied bouwrijp gemaakt;
- Watergangen en sloten worden vergraven;
- Resterende kassen worden gesloopt;
- Woonhuis Plaats Langeveld 2b wordt gesloopt (overige woonhuizen blijven behouden);
- Groen wordt verwijderd.

Deze activiteiten vormen de basis van de toetsing aan de Wet natuurbescherming.

Figuur 3.3. Ligging Westlandse Zoom projecten en oude en nieuwe benamingen van de projecten.

3.4 Veldbezoek

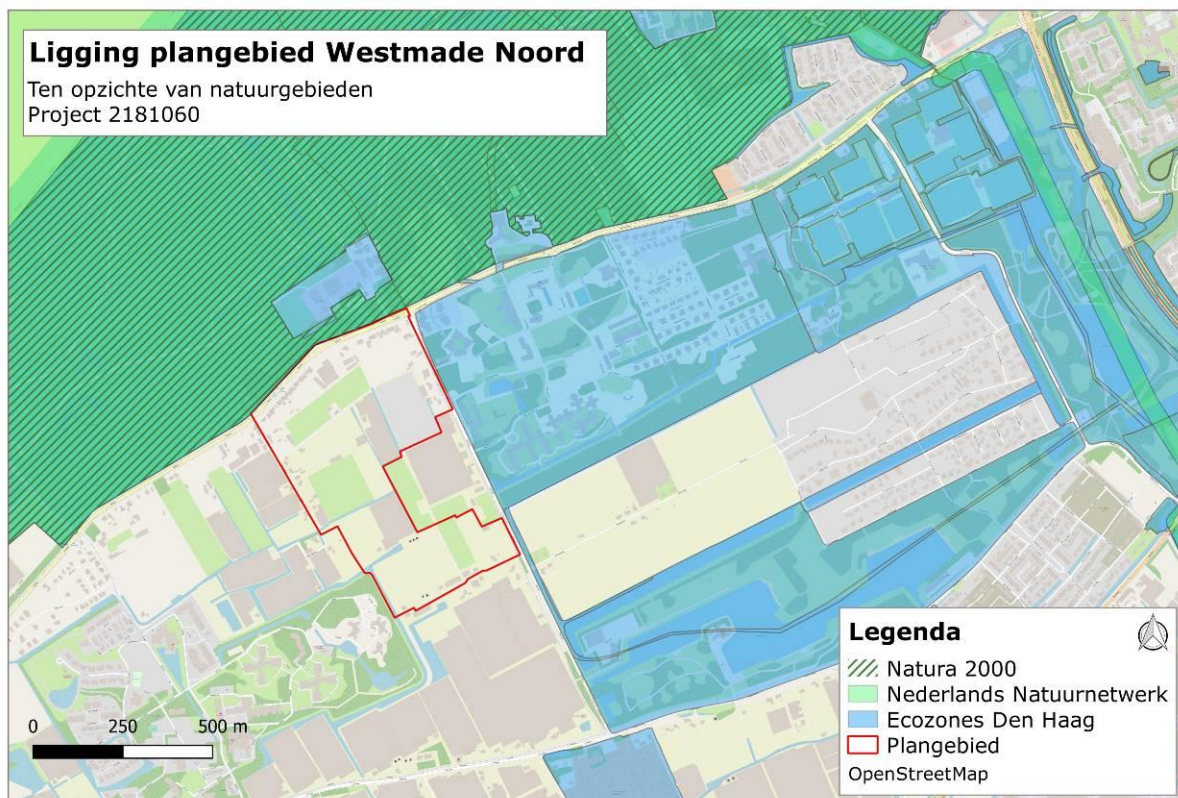
Het plangebied is bezocht in de ochtend van 11 december 2018. De weersomstandigheden tijdens dit oriënterend onderzoek zijn droog, half bewolkt met een temperatuur van 4°C, windkracht 2 Bft. Tijdens de inventarisatie worden aanwezige natuurwaarden in het plangebied beschreven. Beschermde soorten worden alleen op basis van regionale verspreidingsgegevens en het ontbreken van geschikt habitat uitgesloten, anders worden ze meegenomen in de toetsing.

4 RESULTATEN GEBIEDSBESCHERMING

Onderstaand wordt bepaald wat de afstand is van het plangebied tot beschermde natuurgebieden of gebieden die behoren tot een ecologische verbindingroute en wordt getoetst of de geplande activiteiten mogelijk een negatief effect kunnen hebben op deze beschermde natuurgebieden en ecologische verbindingzones.

4.1 Natura 2000-gebieden

Het Natura 2000-gebied 'Solleveld & Kapittelduinen' grenst aan de noordwestzijde van het plangebied (zie figuur 4.1 en bijlage 3). Alleen de Haagweg loopt tussen het plangebied en het Natura 2000-gebied. Het Natura 2000-gebied 'Westduinpark & Wapendal' is gelegen op circa 5 km afstand ten noordoosten van het plangebied. Andere Natura 2000-gebieden liggen op grotere afstand.

Figuur 4.1. Positie van het plangebied Westmade Noord ten opzichte van Natura 2000-gebied 'Solleveld & Kapittelduinen'.

De Instandhoudingsdoelstellingen en voorkomende beschermde habitattypen in 'Solleveld & Kapittelduinen' zijn weergegeven in tabel 4.1²².

In de directe omgeving van het plangebied Westmade Noord zijn voornamelijk de habitattypen Witte duinen (H2120), Grijze duinen kalkrijk (H2130A) en Grijze duinen kalkarm (H2130B) aanwezig.

De habitattypen Grijze duinen (H2130A en H210B) betreffen prioritaire habitattypen. Vanwege de prioritaire status en omdat Grijze duinen gevoeliger zijn voor verstoring dan Witte duinen (met uitzondering op storingsfactor verzoeting) wordt in de effectanalyse uitgegaan van het habitatype Grijze duinen.

In het Natura 2000-gebied 'Westduinpark & Wapendal' zijn tevens de habitattypen Grijze duinen (H2130) en Duinheden met struikhei (H2150) prioritair. Vanwege de grotere afstand, wordt de nadruk in onderstaande effectbepaling gelegd op het Natura 2000-gebied 'Solleveld & Kapittelduinen'.

Tabel 4.1. Instandhoudingsdoelstelling Solleveld & Kapittelduinen²²

Code	Habitatype	Instandhoudingsdoelstelling
H2120	Witte duinen	Behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit. Achteruitgang in oppervlakte ten gunste van habitatype grijze duinen (H2130) is toegestaan.
*H2130	Grijze duinen	Behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit grijze duinen, kalkrijk (subtype A) en grijze duinen, kalkarm (subtype B)
*H2150	Duinheiden met Struikhei	Behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit
H2160	Duindoornstruwelen	Behoud oppervlakte en kwaliteit. Enige achteruitgang in oppervlakte ten gunste van habitatype grijze duinen (H2130) of vochtige duinvalleien (H2190) is toegestaan.
H2180	Duinbossen	Behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit duinbossen, droog (subtype A) en binnenduinrand (subtype C)
H2190	Vochtige duinvalleien	Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit vochtige duinvalleien, kalkrijk (subtype B) en behoud oppervlakte en kwaliteit vochtige duinvalleien, hoge moerasplanten (subtype D). Achteruitgang in oppervlakte van het subtype hoge moerasplanten (subtype D) ten gunste van subtype kalkrijk (subtype B) is toegestaan.
H1014	Nauwe korfslak	Behoud omvang en kwaliteit leefgebied voor behoud populatie

* Prioritair habitatype³.

4.1.1 Effecten op habitattypen Grijze duinen

Door geplande ontwikkelingen zullen er geen veranderingen plaatsvinden aan het grondwater. Ook zullen er geen ontwikkelingen plaatsvinden binnen de begrenzing van het Natura 2000-gebied 'Solleveld & Kapittelduinen'. Er vindt geen verlies van oppervlakte plaats.

In het duingebied is er van nature een dynamiek aanwezig in de aanwas van zand. Deze aanwas vindt mede plaats door aanvoer van zand vanaf het strand. Omdat de geplande werkzaamheden aan de landzijde van de duinen plaatsvindt in reeds bebouwd gebied, worden er geen effecten verwacht op de aanvoer van aerosole aanwas van zand.

Gezien de geplande activiteiten, de conservering van de bestemming natuur, het huidige karakter van het plangebied en de nabijheid bebouwd gebied, wordt geen oppervlakteverlies, versnippering, verzuring, verzoeting, verzilting, verontreiniging, vernatting, veranderingen in overstromingsfrequentie of dynamiek van het substraat, optische verstoring, verstoring door mechanische effecten of verandering in populatiedynamiek verwacht.

4.1.2 Stikstofdepositie

Door de uitstoot van stikstof (stikstofdioxide (NO_x), en ammoniak (NH₃)) in de omgeving van Natura 2000-gebieden kan verzuring optreden van bodem of water. Op lange termijn leidt dit tot een dalende zuurgraad van de bodem of het water, met als gevolg een verandering in habitatype en daarmee mogelijk het verdwijnen van typische (dier)soorten, zoals bijvoorbeeld amfibieën en reptielen die voor hun voortplanting afhankelijk zijn van waterlichamen.

Een hogere aanvoer van stikstof heeft tevens verrijking van ecosystemen tot gevolg. Door het voedselrijker worden van bodem en water wordt extra groei van bepaalde soorten gestimuleerd. Als gevolg hiervan worden de soorten die op armere gronden voorkomen weggeconcentreerd door de plantensoorten die op voedselrijke gronden groeien en vindt er een verandering van flora en daarmee habitatype plaats. Uiteindelijk kan dit leiden tot het ongeschikt worden van een gebied voor specifieke flora- en faunasoorten. Hiernaast kan vermisting (en verzuring) leiden tot verontreiniging van het oppervlakte- en grondwater.

In het kader van het PAS en de gebiedsbescherming heeft de Antea-group in 2019 een toetsing aan de Wet natuurbescherming, onderdeel gebiedsbescherming opgesteld (kenmerk:0417986 d.d. 28 juni 2019). Deze toetsing is uitgevoerd voor de ontwikkelingen in Westmade Noord en omvatten een voortoets en een stikstofberekening in het kader van het PAS.

De volgende conclusies worden in het rapport getrokken:

- Er zijn als gevolg van de planontwikkeling, met uitzondering van stikstofdepositie (verzuring en vermisting) geen verstoringsfactoren die een negatief effect op de

instandhoudingsdoelen van het nabijgelegen Natura 2000-gebied Solleveld & Kapittelduinen.

- Op basis van de nadere analyse stikstofdepositie luidt de conclusie dat de planontwikkeling niet leidt tot een toename van de stikstofdepositie op de omliggende Natura 2000-gebieden.

Uitgesloten kan derhalve worden dat de planontwikkeling leidt tot de aantasting van de natuurlijke kenmerken van enig Natura 2000-gebied en betreffende de instandhoudingsdoelen in gevaar komen. Het opstellen van een passende beoordeling kan hierdoor achterwege blijven.

4.2 Natuur Netwerk Nederland (NNN)

Het plangebied is niet gelegen binnen de begrenzing van het Natuurnetwerk Nederland (NNN), zie figuur 4.1 en bijlage 3. Het meest dichtstbijzijnde NNN-gebied betreft het Natura 2000-gebied 'Solleveld & Kapittelduinen'. Het Natuur Netwerk Nederland kent geen externe werking. Dit betekent dat enkel activiteiten binnen het NNN te maken hebben met de wet en regelgeving ten aanzien van het NNN. Op basis van deze informatie zijn negatieve effecten van de ontwikkeling van het nieuwbouwproject (Westlandse Zoom), waar het plangebied Westmade Noord deel van uitmaakt, op het nabij gelegen NNN uitgesloten.

4.3 Ecologische verbindingzones (Stedelijke Ecozone Den Haag)

Aan de oostzijde van het plangebied grenst deze aan de Stedelijke Ecologische Verbindingszone Den Haag. Het plangebied en de ecozone worden van elkaar gescheiden door de Oorberlaan.

Het plangebied is niet gelegen op een doorgaande groene route die als verbindingzone gebruikt kan worden. Tot enkele jaren geleden betrof het plangebied een kassengebied. Het plangebied was toentertijd niet geschikt als ecologische zone. In de nieuwe situatie zijn geen ecologische zones gepland in de nieuwe woonwijk. Wel worden bomen geplant langs de wegen in de wijk. Deze hebben niet primair een functie als ecologische verbinding.

Hoewel in het ontwerp van de woonwijk geen aansluiting opgenomen is met de naastgelegen ecologische zone van Den Haag, beïnvloedt de aanleg van de woonwijk de ecologische zone van Den Haag ook niet. Negatieve effecten op de ecologische zone van Den Haag zijn uitgesloten.

Wel wordt aanbevolen om de mogelijkheden te onderzoeken om een aansluiting op de naastgelegen ecologische zone Den Haag alsnog in het ontwerp op te nemen. Dit zal de lokale ecologische verbindingen en daarmee de biodiversiteit van het gebied versterken. Dit heeft met name betrekking op stadsoorten als vleermuizen, kleine grondgebonden zoogdieren als egel, insecten en kleine zangvogels.

5 RESULTATEN SOORTBESCHERMING

In dit hoofdstuk worden eventuele effecten van de geplande werkzaamheden op aanwezige natuurwaarden uitgewerkt. Daarnaast wordt antwoord gegeven op de vraag of, en zo ja, in welke mate beschermde plant- en diersoorten, beschermd door de Wet natuurbescherming, door de beoogde activiteiten kunnen worden geschaad. Indien er schade op kan treden, dan wordt aangegeven of hiervoor aanvullende maatregelen en/of een ontheffing noodzakelijk is/zijn.

5.1 Vaatplanten

Het plangebied is tijdens het uitvoeren van het oriënterend veldbezoek gecontroleerd op mogelijk aanwezige beschermde vaatplanten. Deze zijn niet aangetroffen. Het plangebied was tot voor kort grotendeels bebouwd met glastuinbouw en is zeer voedselrijk. De weiden in het plangebied worden momenteel met name gebruikt als weidegrond voor paarden of koeien. Zowel op basis van verspreidingsgegevens als het karakter van het plangebied, worden beschermde vaatplanten niet verwacht. De aanwezigheid van beschermde flora kan daarom redelijkerwijs worden uitgesloten.

5.2 Vogels

Alle broedende vogels, hun broedplaatsen en de functionele omgeving van de broedplaatsen zijn beschermd. Daarnaast zijn rust- en verblijfplaatsen én de functionele omgeving van een aantal vogelsoorten jaarrond beschermd. In het plangebied worden broedende vogels verwacht.

5.2.1 *Vogels met jaarrond beschermde verblijfplaats (categorie 1-4)*

Op basis van verspreidingsgegevens¹ is gebleken dat in de omgeving van Westmade Noord onder andere de categorie 1-4 soorten: buizerd, ransuil, torenvalk, havik, gierzwaluw en huismus voorkomen. Dit betreffen allemaal soorten met een jaarrond beschermde vaste rust- en/of verblijfplaats.

In het plangebied staan geen grotere bomen die geschikt zijn voor nesten van roofvogels of uilen die in bomen broeden. Het voorkomen van nesten van categorie 1-4 soorten die in bomen broeden zijn uitgesloten.

In het plangebied staat een smalle rij coniferen. De coniferenrij is smal, en de coniferen zijn vrij klein. Ze bieden weinig beschutting tegen weersomstandigheden. Tijdens het veldbezoek is de grond rond en onder deze coniferen onderzocht op sporen van ransuil. Deze zijn niet aangetroffen. Op basis van de omvang en het ontbreken van sporen wordt gebruik van de coniferenrij door ransuil uitgesloten.

De woning Plaats Langeveld nr. 2B wordt gesloopt. De woning heeft een pannendak. In de woningen aan de Haagweg circa 100 meter ten noorden van de woning Plaats Langeveld 2B is een huismuskolonie aanwezig¹. Deze zijn tevens roepend gehoord tijdens het veldbezoek op 11 december. Ten tijde van de uitvoering van het vleermuisonderzoek aan de Plaats Langeveld 2B in 2018 is geen activiteit van huismussen in het broedseizoen waargenomen.

Op basis van deze gegevens kan de aanwezigheid van vaste rust- en/of verblijfplaatsen van de huismus uitgesloten worden.

5.2.2 *Vogels uit categorie 5*

Van de vogelsoorten met een verblijfplaats uit de categorie 5 zijn verschillende vogels binnen het plangebied te verwachten: spreeuw, ekster, blauwe reiger, koolmees, pimpelmees en zwarte kraai. Nesten van categorie 5-soorten zijn jaarrond beschermd wanneer specifieke ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. In dit geval wordt het plangebied gebruikt als foerageergebied en als nestgelegenheid. In het groen binnen het plangebied nestelen naar verwachting kleine zangvogels als koolmees en pimpelmees. De watergangen en sloten maken deel uit van het foerageergebied van de blauwe reiger. Echter is er in de omgeving voldoende alternatief en zijn er geen redenen om de nesten jaarrond te beschermen. Wel zijn de vogels en hun nesten beschermd tijdens het broeden.

¹ Gebiedskennis auteur

5.2.3 *Algemene (broed)vogels*

In en rondom het plangebied zijn algemene vogelsoorten te verwachten zoals grasmus, braamsluiper, winterkoning, houtduif en heggemus. Het groen in het plangebied is geschikt als broedlocatie voor algemene vogels. Alle vogels zijn tijdens het broeden beschermd en mogen dan niet verstoord worden. Er wordt aanbevolen om buiten het broedseizoen (grofweg van maart t/m juli) te werken. Indien er binnen het broedseizoen gewerkt wordt, dient voorafgaand aan de werkzaamheden een broedvogelcontrole plaats te vinden.

5.2.4 *Weidevogels*

In de huidige situatie bestaat het plangebied uit (nat) grasland met tussenliggende sloten met rietoevers. Het plangebied is geschikt broed- en leefgebied voor verschillende weidevogels als grutto, Kievit en tureluur. Nesten van weidevogels zijn niet jaarrond beschermd. Wel mogen broedende weidevogels, net als alle in Nederland voorkomende vogels, niet verstoord worden tijdens het broeden. Er wordt aanbevolen om buiten het broedseizoen (grofweg van maart t/m juli) te werken. Indien er binnen het broedseizoen gewerkt wordt, dient voorafgaand aan de werkzaamheden een weidevogelonderzoek uitgevoerd te worden.

5.3 **Grondgebonden zoogdieren**

Op basis van verspreidingsgegevens¹⁰ is gebleken dat in de omgeving van het plangebied geen (strik) beschermde grondgebonden zoogdieren voorkomen. Het voorkomen van (strik) beschermde zoogdiersoorten in het plangebied kan worden uitgesloten.

Het oriënterend onderzoek wijst uit dat het plangebied geschikt is voor algemene zoogdiersoorten als vos, mol, egel, haas, konijn, wezel, hermelijn en diverse muizensoorten. Voor deze soorten geldt een vrijstelling in het kader van de Wet natuurbescherming. De zorgplicht blijft echter wel van kracht (bijlage 1).

5.4 **Vleermuizen**

Hoewel vleermuizen zoogdieren zijn, worden deze vanwege hun afwijkende eigenschappen als afzonderlijke groep behandeld. Alle soorten vleermuizen vallen binnen de Wet natuurbescherming (behorende bij artikel 3.5, Habitatrictlijn, bijlage IV). Vleermuizen maken binnen hun netwerk gebruik van vaste verblijfplaatsen, foerageergebieden en vliegroutes.

5.4.1 *Verblijfplaatsen*

Het enige te slopen pand in het plangebied betreft de woning Plaats Langeveld 2B en bijbehorende schuur. In 2018 heeft Aqua-Terra Nova in opdracht van de gemeente Westland een vleermuisonderzoek uitgevoerd voor de sloop van de woning en de schuur²⁶. Op basis van het soortgericht onderzoek is geconcludeerd dat:

- In het woonhuis is één jaarrond gebruikte verblijfplaats aanwezig van de gewone dwergvleermuis;
- Het aanvragen van een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming en het opstellen van mitigerende maatregelen voor de sloop van de woning zijn noodzakelijk.

In het plangebied zijn geen bomen aanwezig die potentieel geschikt zijn als vaste rust- en/of verblijfplaats van vleermuizen. In het plangebied is één boom aanwezig met holten. Echter zijn alle diepere holten in deze boom naar boven gericht, waardoor ze gevoelig zijn voor inregenen.

5.4.2 *Foerageergebied en vliegroute*

Het plangebied en de omgeving van het plangebied zijn geschikt als foerageergebied en vliegroute voor vleermuizen. In 2015 heeft Aqua-Terra Nova een vleermuisonderzoek uitgevoerd in het plangebied Westmade Noord²⁵. Uit dit onderzoek is gebleken dat het plangebied door enkele gewone dwergvleermuizen gebruikt wordt als foerageergebied. Er zijn tijdens het onderzoek geen essentiële foerageergebieden of vliegroutes aangetroffen.

In de huidige situatie is er meer open gebied als in vergelijking met de situatie in 2016. Sindsdien zijn er meerdere kassen verwijderd en getransformeerd in grasland. Het gebied is open en het natte grasland en de watergangen met rietkragen bieden geschikt foerageergebied voor verschillende vleermuizen.

In de directe omgeving van het plangebied zijn meerdere groengebieden aanwezig die door verschillende vleermuissoorten (intensief) gebruikt worden als foerageergebied. Dit betreffen onder andere het Landschapspark Madestein aan de oostzijde van het plangebied².

Op basis van het onderzoek van 2016, het feit dat een groot deel van het plangebied pas sinds twee jaar uit grasland bestaat en vanwege de nabijheid van andere groengebieden wordt de aanwezigheid van essentieel foerageergebied of essentiële vliegroutes uitgesloten.

5.5 Amfibieën

In 2015 heeft Aqua-Terra Nova rugstreeppadonderzoek uitgevoerd in het plangebied²⁵. Op basis van dit onderzoek zijn de aanwezigheid van voortplantingswateren en verblijfplaatsen van rugstreeppadden in het plangebied Westmade Noord uitgesloten. Echter, de soort komt voor in het nabijgelegen Natura 2000-gebied 'Solleveld & Kapittelduinen'. Rugstreeppadden zijn pionierssoorten en kunnen zich snel verplaatsen naar nieuw geschikte gebieden. Door het verwijderen van de kassen is het totaal areaal aan geschikt leefgebied voor de rugstreeppad toegenomen. Dit heeft betrekking op zowel voortplantingslocaties als terrestrisch habitat (zomer en winter). Dit betreffen natte graslanden, structuren met schuilgelegenheid, rommelige hoekjes in het plangebied en de aanwezigheid van vergraafbare grond. Het plangebied Westmade Noord is via de weg Plaats Langeveld vrij toegankelijk voor rugstreeppadden vanuit 'Solleveld & Kapittelduinen'.

Een actualisatie van het rugstreeppadonderzoek is noodzakelijk.

De sloten en ruigtes in het plangebied zijn geschikt voor algemene amfibieënsoorten als bruine kikker, bastaardkikker en gewone pad. Hiervoor is de zorgplicht van kracht (bijlage 1).

5.6 Reptielen

Uit de landelijke verspreidingsgegevens⁸ komt naar voren dat in de omgeving van het plangebied de (strikt) beschermde zandhagedis van de Habitatrictlijn Bijlage IV in de omgeving van het plangebied voorkomt. Het plangebied bevat geen geschikte vergraafbare zandgronden, hierdoor is het plangebied niet geschikt als vaste rust- en/of verblijfplaats voor de zandhagedis. De aanwezigheid van (strikt) beschermde reptielen kan worden uitgesloten.

Er worden geen andere (strikt) beschermde reptielensoorten in het plangebied verwacht.

5.7 Vissen

Uit landelijke verspreidingsgegevens⁸ blijkt dat in de omgeving van Westmade Noord geen (strikt) beschermde vissoorten voorkomen. De aanwezigheid van (strikt) beschermde vissoorten kan worden uitgesloten.

De watergang in het plangebied is geschikt voor algemene vissoorten. Voor algemene vissoorten is de zorgplicht van kracht (bijlage 1).

5.8 Overige beschermde soorten

Van de ongewervelden zijn naast vlinders en libellen, enkele kevers (vliegend hert, brede geelrandwaterroofkever, gestreepte waterroofkever, heldenbok, juchtleerkever, vermiljoenkever), weekdieren (platte schijfhoren, Bataafse stroommossel) en een kreeftachtige (rivierkreeft), beschermd door de Wet natuurbescherming. Het plangebied en directe omgeving voorzien voor geen van deze soorten in geschikt habitat. Het voorkomen van beschermde ongewervelden kan hierdoor redelijkerwijs worden uitgesloten.

² Gebiedskennis auteur

6 EFFECTBEOORDELING EN TOETSING

In dit hoofdstuk worden eventuele effecten van de geplande werkzaamheden op aanwezige natuurwaarden uitgewerkt. Daarnaast wordt antwoord gegeven op de vraag of, en zo ja, in welke mate, beschermde gebieden en beschermde plant- en diersoorten, beschermd door de Wet natuurbescherming, door de beoogde activiteiten kunnen worden geschaad. Indien er schade op kan treden, dan wordt aangegeven of hiervoor aanvullende maatregelen en/of een ontheffing noodzakelijk is/zijn.

6.1 Gebiedsbescherming

In het kader van het PAS en de gebiedsbescherming heeft de Antea-group in 2019 een toetsing aan de Wet natuurbescherming, onderdeel gebiedsbescherming opgesteld (kenmerk:0417986 d.d. 28 juni 2019). Deze toetsing is uitgevoerd voor de ontwikkelingen in Westmade Noord en omvatten een voortoets en een stikstofberekening in het kader van het PAS.

De volgende conclusies worden in het rapport getrokken:

- Er zijn als gevolg van de planontwikkeling, met uitzondering van stikstofdepositie (verzuring en vermist) geen verstoringsfactoren die een negatief effect op de instandhoudingsdoelen van het nabijgelegen Natura 2000-gebied Solleveld & Kapittelduinen.
- Op basis van de nadere analyse stikstofdepositie luidt de conclusie dat de planontwikkeling niet leidt tot een toename van de stikstofdepositie op de omliggende Natura 2000-gebieden.

Uitgesloten kan derhalve worden dat de planontwikkeling leidt tot de aantasting van de natuurlijke kenmerken van enig Natura 2000-gebied en betreffende de instandhoudingsdoelen in gevaar komen. Het opstellen van een passende beoordeling kan hierdoor achterwege blijven.

6.2 Soortbescherming

6.2.1 Vaatplanten

Het plangebied is vanwege de te voedselrijke bodem en het gebruik niet geschikt voor beschermde vaatplanten. De aanwezigheid van beschermde flora wordt uitgesloten. Er is geen sprake van een nadere toetsing aan de Wet natuurbescherming.

6.2.2 Vogels

Het plangebied is geschikt broed- en leefgebied voor verschillende weidevogels als grutto, Kievit en tureluur. Nesten van weidevogels zijn niet jaarrond beschermd. Wel mogen broedende weidevogels, net als alle in Nederland voorkomende vogels, niet verstoord worden tijdens het broeden. Er wordt aanbevolen om buiten het broedseizoen (grofweg van maart t/m juli) te werken. Indien er binnen het broedseizoen gewerkt wordt, dient voorafgaand aan de werkzaamheden een weidevogel onderzoek uitgevoerd te worden.

Naar verwachting nestelen vogelsoorten uit de categorie 5 en algemene vogelsoorten in het struweel in het plangebied. Vanwege voldoende alternatief in de omgeving van het plangebied betreft het echter geen essentieel leefgebied voor de vogels uit categorie 5.

Nesten van alle broedvogels zijn beschermd tijdens het broeden en mogen tijdens de broedperiode niet worden verstoord of verwijderd. Het broedseizoen duurt grofweg van maart tot en met juli. Indien een nest wordt aangetroffen, zowel op de grond als in struiken of bomen mogen deze door de beschermde status tijdens de broedperiode niet worden verstoord of verwijderd. Om verstoring te voorkomen wordt aanbevolen de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. Indien dit niet mogelijk is, dient voorafgaand aan de werkzaamheden een broedvogelcontrole plaats te vinden door een ter zake deskundige.

6.2.3 Grondgebonden zoogdieren

Er zijn geen verblijfplaatsen of essentieel leefgebied van (strikt) beschermde grondgebonden zoogdieren aanwezig in het plangebied. Negatieve effecten zijn uitgesloten. Er is geen sprake van een nadere toetsing aan de Wet natuurbescherming.

Naar verwachting komen algemene zoogdiersoorten als vos, mol, egel, haas, konijn, wezel, hermelijn en muizen in het plangebied voor. Voor algemene zoogdiersoorten is de zorgplicht van kracht (bijlage 1).

6.2.4 *Vleermuizen*

In 2018 heeft Aqua-Terra Nova in opdracht van de gemeente Westland een vleermuisonderzoek uitgevoerd voor de sloop van de woning Plaats Langeveld 2B en de bijbehorende schuur²⁶. Op basis van het soortgericht onderzoek is geconcludeerd dat:

- In het woonhuis is één jaarrond gebruikte verblijfplaats aanwezig van de gewone dwergvleermuis;
- Bij sloop van de woning wordt een verblijfplaats van een gewone dwergvleermuis beschadigd en weggenomen. Dit betreft een overtreding in het kader van de Wet natuurbescherming artikel 3.5;
- Het aanvragen van een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming en het opstellen van mitigerende maatregelen voor de sloop van de woning zijn noodzakelijk.

De aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen in bomen is uitgesloten. Het plangebied is geschikt als foerageergebied en vliegroute voor vleermuizen. Echter betreft het geen essentieel leefgebied vanwege voldoende alternatief in de omgeving van het plangebied. Wel wordt aanbevolen om verstoring van foeragerende en/of migrerende vleermuizen zoveel mogelijk te voorkomen door de werkzaamheden overdag uit te voeren. Indien dat niet mogelijk is dient uitstraling van licht zoveel mogelijk te worden voorkomen. Er is geen sprake van een nadere toetsing aan de Wet natuurbescherming.

6.2.5 *Amfibieën*

Het plangebied bevat geschikt leefgebied voor de rugstreeppad. In het naastgelegen Natura 2000-gebied zijn voortplantingswateren van de rugstreeppad aanwezig. Rugstreeppadden zijn pionierssoorten en kunnen zich snel verplaatsen naar nieuw geschikte gebieden. Door het verwijderen van de kassen in Westmade Noord is het totaal areaal aan geschikt leefgebied voor de rugstreeppad toegenomen. Dit heeft betrekking op zowel voortplantingslocaties als terrestrisch habitat. De functionele leefomgeving van de rugstreeppad is beschermd in het kader van de Wet natuurbescherming artikel 3.5 en mag niet vernietigd worden. Rugstreeppadden mogen conform de Wet natuurbescherming artikel 3.5 niet verstoord of verwond worden. Een actualisatie van het rugstreeppad-onderzoek uit 2015²⁴ is noodzakelijk.

Door de werkzaamheden kunnen verblijfplaatsen van algemeen voorkomende amfibieën verloren gaan en kunnen dieren worden gedood. Voor het verwijderen van verblijfplaatsen en het verwonden van algemene soorten geldt een vrijstelling in het kader van de Wet natuurbescherming. De zorgplicht blijft echter wel van toepassing (bijlage 1).

6.2.6 *Reptielen*

In het plangebied is geen geschikt leefgebied voor de zandhagedis aanwezig. Een nadere toetsing in het kader van de Wet natuurbescherming is niet noodzakelijk.

6.2.7 *Vissen*

De aanwezigheid van beschermde vissoorten wordt op voorhand uitgesloten. Een nadere toetsing in het kader van de Wet natuurbescherming is niet noodzakelijk.

6.2.8 *Overige beschermde soorten*

De aanwezigheid van strikt beschermde overige ongewervelden is op basis van ontbrekende biotopen uitgesloten. Negatieve effecten door de werkzaamheden op deze soorten zijn hierdoor uitgesloten. Er is geen sprake van een nadere toetsing aan de Wet natuurbescherming.

6.3 Overzicht beschermde soorten

In tabel 6.2 zijn per soortgroep de benodigde vervolgstappen conform de Wet natuurbescherming aangegeven. In tabel 6.2 wordt met een kleurencode gewerkt. De betekenis van de kleurencode wordt in tabel 6.1 weergegeven.

Tabel 6.1. Betekenis kleurencodes.

Kleur	Betekenis
Groen	Werkzaamheden kunnen uitgevoerd worden met inachtneming van de algemene zorgplicht (zie bijlage 1). Verdere vervolgstappen zijn niet noodzakelijk.
Geel	Werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd mits maatregelen genomen worden of conform een goedgekeurde gedragscode gewerkt wordt. Indien negatieve effecten niet uitgesloten kunnen worden is nader onderzoek noodzakelijk.
Rood	Nader onderzoek naar de aanwezigheid van beschermde soorten, functie van het plangebied voor de betreffende soorten en de invloed van het project op individuen en de gunstige staat van instandhouding van de soort is noodzakelijk. Indien uit het onderzoek blijkt dat betreffende soort aanwezig is en negatieve effecten niet uit te sluiten dan wel te voorkomen zijn dient ontheffing aangevraagd te worden.

Tabel 6.2. Overzicht beschermde soorten

Soortgroep	Wet*	Te nemen vervolgstappen
Vaatplanten		
Niet aanwezig	n.v.t.	n.v.t.
Vogels		
Vogels met jaarrond beschermde verblijfplaats	WNB Art.3.1	n.v.t.
Weidevogels	WNB Art.3.1	Bij werkzaamheden in periode maart t/m juli weidevogelcontrole voor start werkzaamheden noodzakelijk.
Vogels uit categorie 5	WNB Art. 3.1	Verstoring broedende vogels voorkomen
Algemene soorten	WNB Art. 3.1	Verstoring broedende vogels voorkomen
Zoogdieren		
Algemene grondgebonden zoogdieren	WNB Art. 3.10	Werken conform zorgplicht
Vleermuizen		
Vleermuizen	WNB Art. 3.5	Ontheffing Wnb wet nodig voor sloop Plaats Langeveld 2B.
Amfibieën/reptielen		
Algemene amfibieën	WNB Art. 3.10	Werken conform zorgplicht
Rugstreeppad	WNB Art. 3.5	Nader onderzoek naar leefgebied noodzakelijk
Vissen		
Beschermde soorten niet aanwezig	WNB Art. 3.10	Werken conform zorgplicht
Overige soorten		
Niet aanwezig	n.v.t.	n.v.t.

* WNB = Wet natuurbescherming, artikelen 3.1, 3.5 of 3.10

7 CONCLUSIES EN ADVIES

In opdracht van Waterpas Civiel Adviesbureau BV heeft Aqua-Terra Nova BV een onderzoek uitgevoerd naar de consequenties van natuurwetgeving op de geplande werkzaamheden met betrekking tot het project Westmade Noord te Monster. Het onderzoek betreft een actualisatie van de uitgevoerde Eco-effects scan Westlandse Zoom met rapportnummer 215026/AQT301 FF/ML d.d. maart 2015²³ en het daaropvolgende soortgerichte onderzoek Westlandse Zoom met rapportnummer 215026/AQT301b FF/ML d.d. december 2015²⁴.

Het onderzoek is noodzakelijk omdat de geplande werkzaamheden eventuele negatieve effecten kunnen hebben op aanwezige flora en fauna en vanwege de houdbaarheid van ecologische rapporten (3 jaar). Aantasting van het leefgebied of essentiële onderdelen van het leefgebied van (strikt) beschermde soorten is in het kader van de Wet natuurbescherming verboden.

7.1 Gebiedsbescherming

Op grond van dit onderzoek kunnen de volgende conclusies worden getrokken:

- Het plangebied bevindt zich direct aan het Natura 2000-gebied 'Solleveld & Kapittelduinen'. Op basis van de rapportage van de Antea group, worden negatieve effecten van de realisatie van woningen in Westmade Noord op het naastgelegen Natura 2000-gebied uitgesloten.
- Het plangebied bevindt zich direct aan het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Omdat de woonwijk geen deel uitmaakt van een doorgaande structuur, en het NNN kent geen externe werking, zijn negatieve effecten op het NNN uitgesloten.
- Aan de oostzijde van het plangebied grenst deze aan de Stedelijke ecologische zone Den Haag. De aanleg van de woonwijk heeft geen negatieve invloed op de ecologische zone van Den Haag. Negatieve effecten op de ecologische zone van Den Haag zijn uitgesloten. Wel wordt aanbevolen om de mogelijkheden te onderzoeken om een aansluiting te creëren op de naastgelegen stedelijke ecologische zone.

7.2 Soortbescherming

Op grond van dit onderzoek kunnen de volgende conclusies worden getrokken:

- In het plangebied is geschikt leefgebied voor de beschermde rugstreeppad aanwezig. Het betreffen zowel potentiële voortplantingswateren als terrestrisch leefgebied. Negatieve effecten door de werkzaamheden op de rugstreeppad en zijn leefgebied kan niet worden uitgesloten. Een actualisatie van het nader onderzoek naar de functie van het plangebied voor rugstreeppadden is noodzakelijk;
- In het woonhuis Plaats Langeveld 2B is één jaarrond gebruikte verblijfplaats aanwezig van de gewone dwergvleermuis²⁶. Bij sloop van de woning wordt deze verblijfplaats van een gewone dwergvleermuis beschadigd en weggenomen. Dit betreft een overtreding in het kader van de Wet natuurbescherming artikel 3.5. Het aanvragen van een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming en het opstellen van mitigerende maatregelen voor de sloop van de woning zijn noodzakelijk.
- Het plangebied is geschikt broed- en leefgebied voor verschillende weidevogels als grutto, Kievit en tureluur. Indien binnen het broedseizoen gewerkt wordt, dient voorafgaand aan de werkzaamheden een weidevogelonderzoek uitgevoerd te worden.
- Tijdens de werkzaamheden moet rekening gehouden worden met broedende vogels en algemeen voorkomende dieren.
- De zorgplicht is te allen tijde van kracht (bijlage 1);
- Het optreden van negatieve effecten op de overige (strikt) beschermde soorten in het plangebied is uitgesloten.

7.3 Vervolgstappen

7.3.1 Broedvogels

Alle in Nederland broedende vogels zijn strikt beschermd en mogen tijdens het broeden niet verstoord worden. De meeste vogels broeden in de periode maart tot en met juli. Indien werkzaamheden in de periode maart t/m juli moeten worden uitgevoerd, dient de aanwezigheid van vogelnesten voorafgaand aan de werkzaamheden gecontroleerd te worden. Indien vogelnesten aangetroffen worden, dienen de werkzaamheden nabij het nest uitgesteld te worden totdat de jongen uitgevlogen zijn of dient een verstoringvrije zone rond het nest opgesteld te worden.

7.3.2 *Zorgplicht*

Te allen tijde dient er rekening gehouden te worden met de algemene zorgplicht, Artikel 1.10 van de Wet natuurbescherming. Dit houdt in dat er altijd rekening met in het wild levende dieren en planten gehouden moet worden. Tijdens de werkzaamheden moet gelet worden op de aanwezigheid van planten en dieren en moet voorkomen worden dat deze onnodig gedood, verwond of aangetast worden.

7.3.3 *Geldigheid*

Afhankelijk van de tijd tussen dit onderliggende onderzoek en de werkzaamheden, kan een actualiserend of aanvullend onderzoek noodzakelijk zijn. De conclusies van dit onderzoek zijn 3 jaar geldig.

7.4 **Planning**

Onderzoeken naar de aanwezigheid van (strikt) beschermde soorten van artikel 3.1 en 3.5 dienen conform goedgekeurde protocollen uitgevoerd te worden. Deze onderzoeksperiodes zijn afhankelijk van de soort, potentiële functie van het plangebied en soms ook weersomstandigheden. Indien bij onderzoek afgeweken wordt van de betreffende protocollen kan dit tot gevolg hebben dat een eventuele latere ontheffingsaanvraag om deze reden afgewezen wordt.

In de onderstaande tabel worden de betreffende onderzoeksperiode per soort weergegeven. Hierbij dient rekening gehouden te worden dat een onderzoek bestaat uit meerdere bezoeken, verspreid over het onderzoekseizoen.

Tabel 6.3. Onderzoeksperiodes beschermde soorten.

Soort	Onderzoeksperiode											
	Januari	Februari	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Augustus	September	Oktober	November	December
Rugstreeppad												
Weide- en broedvogelcontrole												

Donkergroen: optimale onderzoeksperiode; Lichtgroen: minder geschikte periode en afhankelijk van weersomstandigheden; Wit: geen onderzoek mogelijk.

Uit het onderzoek zal blijken of het noodzakelijk is de geplande activiteiten aan te passen of een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming aan te vragen.

Indien verzekerd kan worden dat door het tijdig treffen van maatregelen voorafgaand aan de activiteit(en) geen verboden in het kader van de Wet natuurbescherming wordt overtreden, is ontheffing niet noodzakelijk.

Indien ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming wel noodzakelijk is, moet rekening worden gehouden met een proceduuretijd van circa twintig weken (Zuid-Holland) en in sommige situaties een gewenningstijd van enkele maanden met betrekking tot alternatieve verblijfplaatsen of vliegroutes.

8 REFERENTIES

Algemene natuur- en beleidsinformatie

1. 'Wet natuurbescherming', Ministerie van Economische zaken, Den Haag, 2016.
2. 'houdende regels ter uitvoering van de Wet natuurbescherming en het Besluit natuurbescherming (Regeling natuurbescherming)', Staatssecretaris van Economische Zaken, Den Haag, 16 oktober 2016.
3. *Vergunningverlening Natura-2000*, Omgevingsdienst Haaglanden (provincie Zuid-Holland), 2016.
4. *Ontheffingverlening soorten*, Omgevingsdienst Haaglanden (provincie Zuid-Holland), 2016.
5. *Melding en ontheffingverlening houtopstanden*, Omgevingsdienst Haaglanden (provincie Zuid-Holland), 2016.

Algemene verspreidingsgegevens en verspreidingsatlassen

6. 'Protocol vleermuizen', Vakberaad vleermuizen, Netwerk Groene Bureaus, 24 januari 2012.
7. Met vleermuizen overweg, Limpens *et al.*, 2004. Uitgave Dienst Weg- en Waterbouwkunde, Delft, de Vereniging voor Zoogdierkunde en Zoogdierbescherming.
8. www.ravon.nl
9. 'Werkatlas verspreiding zoogdieren in Zuid-Holland 2000-2008', K. Mostert en J. Willemsen, Stichting Zoogdierwerkgroep Zuid-Holland, Delft, december 2008.
10. www.zoogdiervereniging.nl
11. www.sovon.nl
12. www.floron.nl
13. www.vlinderstichting.nl

Locatie specifieke informatie en internetpagina's

14. 'Gedragscode Flora- en Faunawet, Ruimtelijke ontwikkeling & inrichting', Stadswerk, augustus 2010.
15. www.pzh.nl: informatie over de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur – Natuurnetwerk Nederland
16. Interactieve atlas Natura 2000, Provincie Zuid-Holland, 2017.
17. Interactieve atlas Natuurnetwerk Nederland, Provincie Zuid-Holland, 2017.
18. Spelregels EHS, Beleidskader voor compensatiebeginsel, NNN-Saldobenadering en herbegrenzen NNN, een gezamenlijke uitwerking van rijk en provincies, Ministeries van LNV en VROM en de provincies
19. <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/natuur-en-biodiversiteit/inhoud/nieuwe-natuurwet>
20. http://www.ruimtelijkeplannen.nl/documents/NL.IMRO.0171.BP00516-VO01/t_NL.IMRO.0171.BP00516-VO01_1.8.html
21. <https://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/effectenindicatorappl.aspx?subj=effectenmatrix&tab=1>
22. Beheerplan Solleveld & Kapittelduinen, 2012-2017, Provincie Zuid Holland

Eerdere ecologische onderzoeken

23. Langstraat, M, maart 2015, Eco-effectscan Westlandse Zoom te Westland, rapportnummer 215026/ATN 301 FF/ ML, Aqua Terra Nova, Naaldwijk
24. Langstraat, M, december 2015, Soortgericht onderzoek Westlandse Zoom te Westland, rapportnummer 215026/ATN 302b FF/ ML, Aqua Terra Nova, Naaldwijk
25. Spijker, R.R., november 2018, soortgericht onderzoek Plaats Langeveld 2B te Monster, rapportnummer 2180300/AQT302FF/RaS, Aqua Terra Nova, Naaldwijk
26. PAS Gebiedsanalyse Solleveld & Kapittelduinen, PAS periode 2015-2021, Werkdocument PAS-analyse Herstelmaatregelen voor Solleveld & Kapittelduinen, Versie september 2015, Provincie Zuid-Holland

BIJLAGE 1 WETTELIJK KADER

Per 1 januari 2017 is de nieuwe Wet natuurbescherming van kracht gegaan. Deze wet voegt de huidige Natuurbeschermingswet 1998, Boswet en de Flora- en faunawet samen.

De belangrijkste doelen van de Wet natuurbescherming betreffen de bescherming van de biodiversiteit in Nederland, de decentralisatie van de verantwoordelijkheden en een vereenvoudiging van de regels.

De grootste veranderingen met de komst van de Wet natuurbescherming ten opzichte van de oude natuurwetgeving betreffen:

- alle verantwoordelijkheden en bevoegdheden komen bij de provincies te liggen;
- er komt één rechtsdocument waar zowel vergunning als ontheffing (soorten, gebieden en kap van houtopstanden) wordt verleend;
- Bij de vergunningaanvraag mag aangehaakt worden bij de Omgevingsvergunning, maar dit is niet verplicht.

Soortbescherming

Het doel van de Wet natuurbescherming is het in stand houden en beschermen van in het wild voorkomende planten- en diersoorten. Ingevolge het 'nee, tenzij principe' zijn handelingen in strijd met de Wet natuurbescherming per definitie verboden. De verboden handelingen zijn opgenomen in de verbodsbepalingen:

Artikel 3.1 Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn.

Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen, opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren te verstoren, nesten van vogels weg te nemen of eieren te rapen en deze onder zich te hebben.

Artikel 3.5 Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn.

Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden, te vangen, te verstoren, eieren van dieren te rapen of opzettelijk vernielen, voortplantingsplaatsen of rustplaatsen te beschadigen of vernielen of planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken, te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of vernielen.

Artikel 3.10 Beschermingsregime andere soorten

Onverminderd artikel 3.5 is het verboden: in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen, de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Vogels

Van alle inheemse vogelsoorten zijn de nesten gedurende het broeden beschermd. De meeste vogels broeden in de periode 15 maart t/m 15 juli. Voor het verstoren van broedende vogels wordt in principe geen ontheffing verleend, omdat de verstoring eenvoudig voorkomen kan worden door de activiteiten buiten het broedseizoen uit te voeren. Van ca. 15 vogelsoorten zijn de nesten jaarrond beschermd. Deze vogelsoorten zijn in vier categorieën ingedeeld⁽⁸⁾:

- Cat 1 betreft vogelsoorten die het nest jaarrond gebruiken als vaste verblijfplaats,
- Cat 2 betreft koloniebroeders die elk broedseizoen terugkeren naar dezelfde nestlocatie en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop,
- Cat 3 betreft overige vogelsoorten die elk broedseizoen terugkeren naar dezelfde nestlocatie en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop,
- Cat 4 betreft vogelsoorten die elk broedseizoen terugkeren naar dezelfde nestlocatie en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn om een nest te bouwen.

Tot slot zijn de nesten van enkele vogelsoorten (uit Cat 5) alleen jaarrond beschermd indien zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen, bijvoorbeeld als in de omgeving van een plangebied geen of onvoldoende alternatieve geschikte nestplaatsen aangeboden worden. Voor beschadiging of vernietiging van jaarrond beschermde vogelnesten kan alleen ontheffing worden verleend, indien het project een belang uit de Vogelrichtlijn dient.

Zorgplicht

Onder de Wet natuurbescherming geldt, net als onder de Flora- en faunawet, een zorgplicht voor alle in het wild levende dieren. De zorgplicht houdt in dat u werkzaamheden, die nadelig kunnen zijn voor dieren en planten, in redelijkheid zo veel mogelijk nalaat of maatregelen neemt om onnodige schade aan dieren en planten te voorkomen.

Gebiedsbescherming

Handelingen binnen de beschermde gebieden (Natura 2000-gebieden) worden slechts onder strikte voorwaarden toegestaan. Handelingen of activiteiten binnen én buiten beschermde natuurgebieden die schadelijk kunnen zijn voor de doelstellingen van het gebied zijn verboden, tenzij de minister van EL&I of de provincie een vergunning heeft verleend. Hierbij wordt het 'Nee, tenzij' principe gebruikt en dient rekening gehouden te worden met invloeden van buiten het beschermde natuurgebied, de zogeheten 'externe werking'. Aanvullend dient rekening gehouden te worden met de cumulatie van effecten in relatie tot andere projecten of plannen.

Programmatistische Aanpak Stikstof

Ook de op 1 juli 2015 van kracht gegane Programmatistische Aanpak Stikstof (PAS) blijft onveranderd van kracht met de ingang van de nieuwe Wet natuurbescherming. De PAS is van kracht in 121 van de in Nederland 164 voorkomende Natura 2000-gebieden. Onder de PAS zijn alle activiteiten, evenementen en ruimtelijke ingrepen die een toename van meer dan 1 mol/ha/jaar stikstofdepositie binnen de begrenzing van 1 van de 121 Natura 2000-gebieden tot gevolg hebben vergunning plichtig en, indien de voorgestelde 'ontwikkelingsruimte' binnen gebied vergund is, wordt de maximaal toegestane stikstofdepositie verlaagd tot 0,05 mol/ha/jaar.

Ontheffing Wet natuurbescherming

Voor overtreding van verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming kan ontheffing aangevraagd worden. Voorwaarde voor het verkrijgen van een ontheffing is dat het project geen negatief effect heeft op de gunstige staat van instandhouding van beschermde soorten én mits het project een bij wet genoemd belang dient. Voor soorten die aangewezen zijn in de Vogel- of Habitatrichtlijnen dient het project aanvullende belangen te dienen. De beschermde soorten zijn in twee categorieën met verschillende beschermingsniveaus opgenomen. Vogels vallen buiten deze indeling en worden in de paragraaf *vogels* besproken.

Voor algemeen voorkomende soorten geldt o.a. voor ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling, waardoor een ontheffing niet nodig is. Voor schaarse soorten (categorie 2) is een ontheffing niet nodig, mits gebruik gemaakt wordt van een gedragscode. Voor strikt beschermde soorten (categorie 1) zal bij ruimtelijke ontwikkelingen een ontheffing nodig zijn als negatieve effecten niet uitgesloten en voorkomen kunnen worden. Voor alle inheemse soorten geldt daarnaast de algemene Zorgplicht, waarin gesteld wordt dat schade aan alle planten en dieren, zoveel als redelijkerwijs verwacht kan worden, voorkomen dient te worden.

Natuurnetwerk Nederland

In het NNN worden natuurgebieden onderling tot een samenhangend netwerk verbonden, o.a. via ecologische verbindingzones. Dit netwerk bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden, reservaten en natuurontwikkelingsgebieden;
- landbouwgebieden met mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer;
- robuuste verbindingen en grote wateren.

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is in het Natuurbeleidsplan geïntroduceerd en het beleid is in de Nota Ruimte overgenomen. De juridische doorwerking van het rijksbeleid van het NNN wordt in de AMvB Ruimte, als onderdeel van de Wet Ruimtelijke Ordening, geborgd. De Provincie is verantwoordelijk voor de aanwijzing, begrenzing en de doelstelling van de NNN-gebieden in een verordening, in veel gevallen een natuurbeheerplan. De provinciale verordening bevat tevens regels voor bestemmingsplannen in het NNN.

Dit betreft, conform de Spelregels NNN, een regeling over compensatie die er ten minste voor moet zorgen dat er geen netto verlies aan oppervlakte, samenhang of kwaliteit van het Natuurnetwerk Nederland optreedt en dat compensatie op de juiste wijze plaatsvindt. Tot slot zorgt de provinciale verordening ervoor dat de gemeente dit in de toelichting van het bestemmingsplan verantwoordt.

Voor het NNN geldt het 'nee, tenzij'-principe: nieuwe activiteiten die de wezenlijke kenmerken en waarden van het natuurnetwerk significant aantasten zijn verboden, tenzij sprake is van groot openbaar belang, er geen andere mogelijkheden voor realisatie zijn en de negatieve gevolgen niet significant zijn.

BIJLAGE 2 LIGGING PLANGEBIED

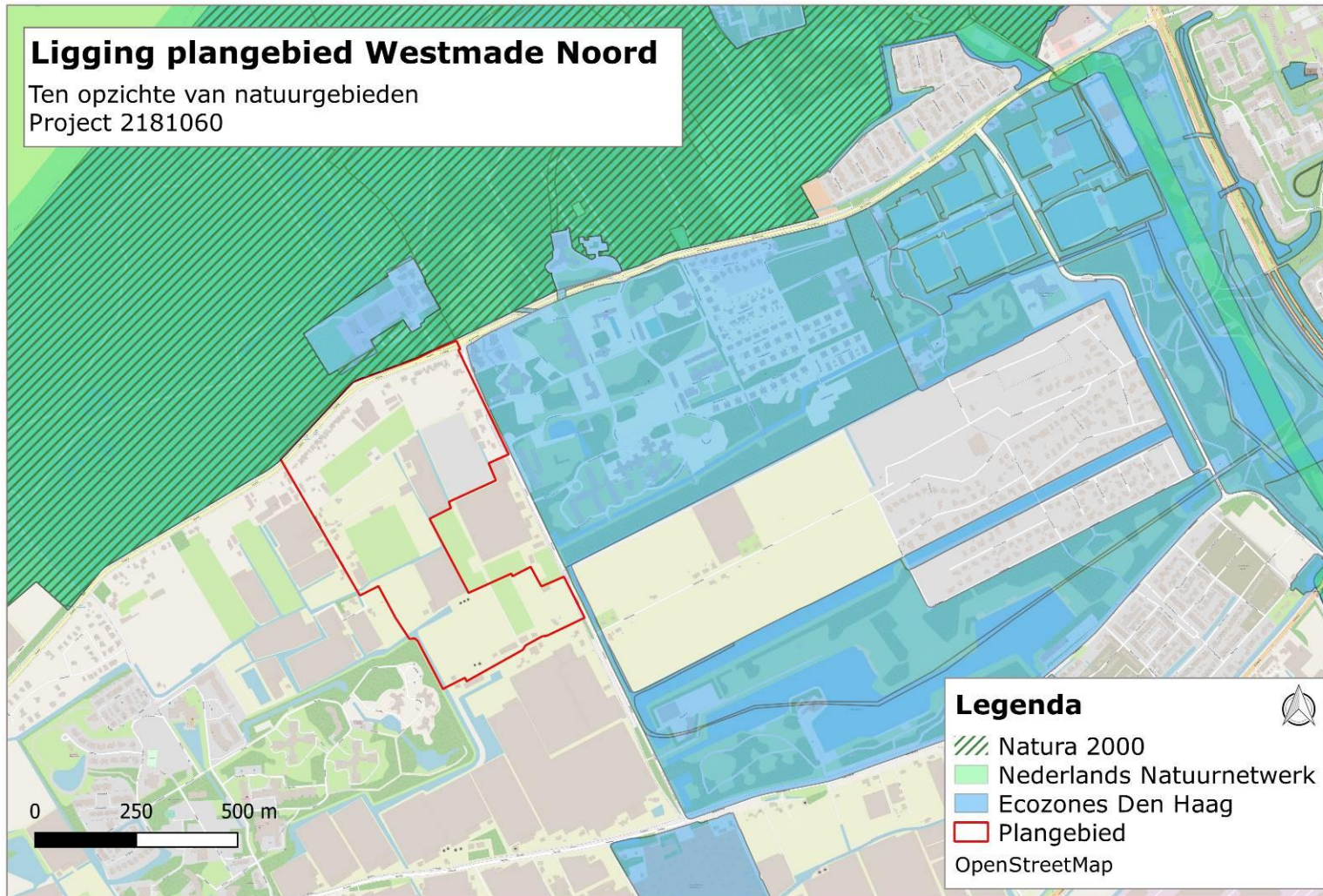
Bestaande situatie plangebied

Bron: Qgis en Google Maps ©

BIJLAGE 3 BESCHERMDE NATUURGEBIEDEN

Bestaande situatie beschermde natuurgebieden

Bron: Qgis, Openstreetmaps, 2018